FIUL CHIRURGULUI DIN BIRMINGHAM

I s-a încreţit pielea sub mîngîierea aspră a apei. Dar nu-i nimic. Pielea de găină trece aşa cum a venit. E mai mult emoţia începutului. Răceala apei o cunoaşte din copilărie. Îl ţineau în cada cu apă ca gheaţa, şi el ţipa şi urla, fără să înţeleagă principiile terapeutice ale tatălui său.

Suprafaţa apei e şi ea încreţită de un vînt uşor de amiază. Umerii largi ai înotătorului se insinuează printre talazurile rare din apropierea ţărmului. Cît de bine cunoaşte el aceste valuri! Nu numai pentru că le-a tăiat de atîtea ori cu botul fregatelor, ci pentru că le-a înfruntat cu pieptul gol în largul mare. A şi fost citat de două ori pentru curajoasele sale acţiuni de salvare, întreprinse în larg. Se arunca în apă fără crîcnire, ori de cîte ori era nevoie, ba chiar şi fără nevoie, dintr-o plăcere unică, pasională, împlinită în comuniunea ciudată cu elementul lichid. Arătase de mic surprinzătoare predispoziţii pentru înot şi nu-i de mirare că şi-a ales cariera de marinar.

Foarfecă apa cu braţele şi cu picioarele, uşor şi elegant, de ai zice că se află într-un bazin de înot sau la o partidă amicală de plajă, şi nu pierdut în nemărginirea vălurită şi înşelătoare. Nu se teme şi ştie ce-l aşteaptă. S-a pregătit minuţios şi raţional. Întîi parcursuri lungi în apă dulce, pe Tamisa, vreo 30 de kilometri, de la Greenwich la Gravesend, o dată cu curentul, pentru a-şi fortifica braţele, în cele aproape 5 ore de înot. Apoi, în apa mării, de-a lungul coastelor comitatului de Kent, cam tot atîta, doar cu o cheltuială mai mare de timp, căci i-au trebuit aproape 9 ore. Cei mai mulţi îl socoteau un extravagant sau un fanatic, căruia nu-i ajung croazierele de serviciu, ci vrea şi în permisii să se bălăcească tot în apă, în elementul său. Un nebun! Numai Steak ştia şi îl înţelegea. Compensa prin celălalt refularea proprilor sale avînturi.

Înota acum pe o parte, într-o poziţie odihnitoare, conservîndu-şi forţele. Original şi şugubăţ, cum era, ar fi vrut să încerce să plutească în toate felurile. Citise cu pasiune pe Rabelais şi tare i-ar fi plăcut să înoate ca Gargantua „pe faţă, pe spate, pe-o coastă, cîineşte, voinicеşte, numai cu picioarele", oricum, numai să înoate mereu. Păstra pagina din carte în ramă în camera lui de flăcău, de la Birmingham. Pe cei ai casei îi exasperase. Tatăl său, chirurgul, se împotrivise planului. Invocaţiile erau inutile: „Tată, dar mi-au dat voie...". „Nu mă interesează — răspunsese tatăl. Eu nu sînt agenţie de publicitate a amiralităţii. În meseria mea, am învăţat că prima grijă se cuvine pacientului şi nu firmei spitalicеşti". Dar hotărîrea fusese luată şi nimeni pe lume nu l-ar fi putut întorna din drum.

Bătînd apa cu palmele moi, se gîndea la ai săi. Oare de ce n-au venit nici măcar la plecare, pe ţărm, la Dover, să-l vadă? Nu-i nimic, ei vor fi cei care vor regreta, cînd vor afla. Dar vor avea oare ce afla? Trec orele, destul de greu, membrele plescăie prin apă, cerul începe să se întunece, hăul verzui devine tot mai imens. Disperarea îi dă tîrcoale, dar el găseşte antidotul: cîntă! Valsează, cu braţele, cu picioarele, cu vocea. Boneta i-a alunecat într-o parte şi i se văd acum şuviţele de păr castaniu lipite pe frunte. La 27 de ani e plin de vigoare fizică şi de ambiţie nestăvilită. Nici o forţă din lume nu-l poate birui. Poate doar foamea... Ridică o mînă din apă, semnul convenit. Corveta se apropie. Însoţitorii cred că vrea din nou cafea. Nu. Acum e momentul calamburului pe care l-a ros, de-atîta folosinţă, încă de pe cînd erau cadeţi, dar pe care-l utilizează mereu cu acelaşi sincer amuzament. Tînărului care se apleacă peste bord, îi strigă: „Steak, dă-mi un steak!" Şi locotenentul Steak, prietenul, subalternul şi admiratorul lui devotat, îi întinde biftecul acela tipic englezesc, numit steak. Pe urmă cere bere, ca să nu piardă obişnuinţele domestice.

Refăcut, ia sistematic alternarea înotului pe-o coastă cu brasul, bătînd apa cu 22 de lovituri pe minut, într-un ritm despre care va scrie admirativ, mai tîrziu, editorul londonez Wavington. Totul nu este însă chiar atît de simplu cum pare. O dată cu noaptea, s-a pornit subit un vînticel şui de vară, cu o bură subţire de ploaie. Apoi s-a înviorţejit vîntoasa tot mai tare, de-abia îi mai putea face faţă şi corveta, darmite un biet om. Luna s-a ascuns după nori, valurile au început să crească, iar farul de pe corvetă, minuit de locotenentul Steak, se plimbă sinuos şi nesigur, cînd în jos, cînd în sus, în urmărirea celui pierdut printre talazuri, căruia ar fi trebuit de fapt să-i lumineze calea. Braţele înotătorului se încarcă cu plumb, picioarele fac un travaliu mecanic al cărui control nu mai este omeneşte posibil. Respiraţia e îngreunată, voinţa slăbeşte. Leandru cel puţin ştia de ce înfruntă Helespontul: pe malul celălalt îl aştepta Hero, îl aştepta iubirea. Byron — poetul lui preferat — ştia şi el ce vrea: să verifice, să retrăiască puterea dragostei legendare. Dar pe el, ce-l aştepta, cine-l aştepta? Fireşte, nu meduza aceasta care acum i s-a lipit de picior şi-l chinuieşte.

Zorile sînt aproape, dar forţele par să-l părăsească. Nu mai răspunde la apelurile celor de pe corvetă. Steak, bunul şi iubitul său prieten, îşi scoate tunica şi pantalonii, se aruncă în apă şi vine să înoate alături, încurajîndu-l, pînă îşi va recăpăta puterile. Pe la 5 dimineaţa, se vede pămîntul în zare. Nici Columb n-a fost mai fericit de asemenea înşelătoare apariţie. Aproape de ţărm curenţii sînt vînjoşi. Ritmul nu mai e decît de 12 bătăi pe minut. Îi vor mai trebui aproape şase ore de înot pînă să pună piciorul pe plaja aridă de la Calais. Pămîntul e aspru sub tălpi, dar lui i se pare acum că nici la Brighton nu există plajă mai catifelată ca aceasta. Se aşează, cu capul în mîini, într-o meditaţie odihnitoare, ispăşitoare. Barca e trasă la mal şi din ea coboară un domn grav, îngrijorat, care-i pune mîinile subsuori şi-l ridică uşor. „Ai să răceşti". „Dumneata, tată?" „Ţi-am mai spus doar că, în meseria mea prima grijă se cuvine pacientului...".

Era în ziua de 25 august 1875. Căpitanul de marină Matthew Webb, fiul chirurgului din Birmingham, a fost primul om din lume care a traversat înot Canalul Mînecii. De la Dover la Calais, înotînd aproximativ 63 km, i-au fost necesare 21 ore, 44 minute, 50,8 secunde. Pentru cronometrajul exact garantează locotenentul Steak.

Ulterior, îmbătat de glorie, Webb s-a crezut dotat şi hărăzit să încerce cele mai îndrăzneţe şi mai neverosimile aventuri. Peste 8 ani de la performanţa care l-a făcut celebru, s-a avîntat în apele tumultuoase ale cascadei Niagara, cutezînd s-o traverseze, dar şi-a pierdut viaţa în buloanele imensului jet de apă, plătind preţul unei ambiţii admirabile, pe cît de necugetată.

Victor BANCIULESCU

Ultimul şut

Povestire de MARIUS POPESCU

Era într-o seară de vară, pe la sfîrşitul stagiului de practică pe care-l făceam la tribunalul din oraşul C. Aproape toată practica se desfăşurase destul de monoton, dar acum, la sfîrşit, apăruse un element de senzaţie care ne captase total. Se rejudeca un proces pasionant încheiat cu cinci ani în urmă.

În seara aceea mă aflam la arhivă şi citeam volumul doi al noii anchete. Eram copleşit de cele citite.

— Destul mă, N! Hai acasă! — se adresă el calm, cu o surprinzătoare căldură chiar, fotbalistului. Acesta însă nu făcu nici o mişcare. Un moment de linişte adîncă fu sfîşiată subit de o voce guturală.

— „Mă!" — să-i spui mătăl! Mie mi te adresezi cu „domnule N"!

Întotdeauna însă nu uita să treacă pe la casierie...

Mai spectaculoasă decît evoluţia sa pe teren era „viaţa sa invizibilă". Secvenţele ei erau transmise pe bandă café-barurilor, fiecare episod picant fiind înflorit, astfel că, de obicei, ultima versiune arăta înfloriră ca o ilie.

Tot oraşul ştia, de pildă, la un moment dat, că N „face cuplu" cu o năbădăioasă şi binecunoscută balerină. La aflarea ei, vestea n-a mirat prea mult.

N era ceea ce se cheamă un bărbat bine. Şocant, chiar. Brunet, înalt, aer viril, buze senzuale şi nări fremătînde de trăpaş ţinut mult în frîu, avînd uneori alura şi mişcările lenеşe ale bărbaţilor-manechin, totul dublat de un aer voit distrat, zeflemitor, N era întotdeauna reperat de femeile care caută un partener de senzaţii. Nu întîmplător, de cele mai multe ori, el era cel care accepta curtea femeilor. El era cel cucerit.

Cu balerina se întîmplase la fel. Ea îl plăcuse. Îl zărise într-o noapte la un restaurant, cineva îi făcuse cunoştinţă cu el şi de atunci îl ancorase.

Lumea, curioasă, aflase din primele zile diferite intimităţi din viaţa privată a celor două vedete. Nu erau, de altfel, prea greu de aflat. N nu era un tip discret faţă de viaţa sa sentimentală, multe „scene tari" jucîndu-le cu public. O astfel de scenă a ajuns, în numai cîteva ore, pe buzele a mii de oameni. În plin centru, N i-a luat într-o zi, în glumă, unul din pantofii papuc cu care era încălţată balerina şi a plecat fluierînd sub privirile amuzate ale trecătorilor. Balerina a sărit într-un picior după el vreo zece metri, a strigat, a plîns, apoi a chemat un taxi şi a plecat acasă descultă, ţinînd în mînă unicul papuc rămas la ea.

A fost, probabil, una din ultimele lor întîlniri, balerina nerezistînd campaniei de birfeală stîrnită de relaţiile sale de operetă cu binecunoscutul fotbalist.

Retragerea balerinei n-a constituit pentru N nici o dramă. Atît colegilor săi de echipă, cît şi asistenţilor săi de pahar, N le-a mărturisit că balerinele sînt cu adevărat interesante numai în „Lacul lebedelor". „Lîngă tine, a declarat el — vorbe memorabile intrate rapid în circuitul amatorilor de fotbal — balerinele, cu muşchii lor de oţel, sînt mai dure decît Tache Macri!"

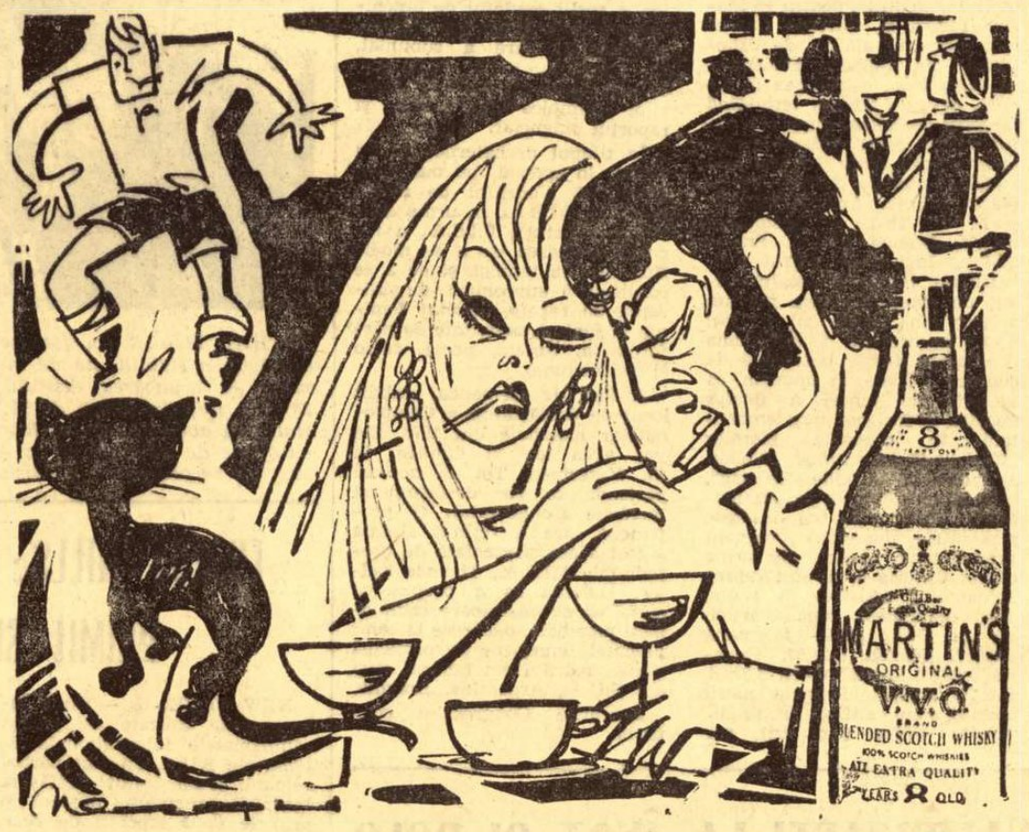

Desen de NEAGU RADULESCU

Finalul acestei povestiri l-am scris după o noapte albă, petrecută nu de mult în tren. O noapte în care N, coleg întîmplător de compartiment, „făcut" ca în zilele marilor victorii, a ţinut treji patru bărbaţi şi o femeie care, deşi a stat tot timpul cu o basma la ochi, bănuiesc că n-a dormit de loc.

Din filmul acelei nopţi, prima secvenţă care mi-a captat atenţia a fost, ca s-o numesc aşa, secvenţa piciorului. După cîteva ţigări fumate pe culoar, N a intrat în compartiment, vrînd, probabil, să doarmă. Şi-a scos un pantof. În clipa aceea, mi-a căzut privirea pe fluierul piciorului lui N. Surpriza primului moment a fost înlocuită de groază. Aproape pe toată lungimea sa, fluierul piciorului era acoperit de o foiţă subţire de piele, aproape transparentă, sub care se vedea, diform, osul. Izbitor prin forma sa, cu 3—4 noduri asimetrice, osul aducea cu o bucată de creangă cioturoasă.

M-am reaşezat la loc, ca să-mi adun gîndurile şi amintirile. Apoi, am ieşit, totuşi, pe culoar.

Va să zică, asta era! Asta era explicaţia dispariţiei lui N de vreun an încoace, din coloanele cronicilor de fotbal. Avusese un accident. Pe teren? În afara lui? Ce importanţă mai avea? Pentru fotbal, omul acela trist din compartimentul de alături era, fără îndoială, definitiv terminat.

Şi ce mare talent fusese!

Am rămas pe culoar. Revedeam mental memorabilele partide pe care N le făcuse în oraşul „C" în perioada sa de glorie. Apoi, viaţa sa atît de colorată. Ea îl dusese, aşa cum duce un rîu de munte un pai, la vale. Gîndindu-mă la inconştienţa nebună cu care acest tînăr, dăruit cu toate darurile, se risipise, sentimentul crescînd de compasiune, învăluitor ca o ceaţă, a căzut, doborît brutal de primul cuvînt care mi-a venit în minte. „Păcăleală". Viaţa, păcălită un an, doi, cinci, s-a răzbunat. Crud.

Cu vreo oră înainte de staţia în care urma să cobor, N a ieşit din compartiment, trăgînd după el un geamantan mare, ros la colţuri. Şchiopăta uşor de piciorul drept. S-a dat jos din tren. O gară mică a unui tîrg ceva mai răsărit. Poate oraşelul natal. Aproape imediat, trenul s-a pus în mişcare. Pierzîndu-l o clipă din vedere, l-am reperat peste cîteva clipe pe peron. Înainta „clopin-clopan", ţontic-ţontic, cum spune un cîntec trist. Tocmai cînd să lase trenul din gară, o secvenţă aparte m-a făcut să tresar. În faţa lui N a apărut ceva mic, negricios, nu mi-am dat seama ce anume. Un şut surprinzător, şi vietatea aceea mică, neagră s-a destins în aer într-un mieunat lamentabil. Era o pisică...

P.S. Orice asemănare cu situaţii reale nu este întîmplătoare...

RECENZIE

ISTORIA (PARŢIALĂ) A SPORTULUI ROMÂNESC

Ioan Todan, cadru didactic universitar, tînăr şi entuziast istoriograf al fenomenului sportiv din ţara noastră, şi-a luat osteneala de a întocmi o modestă carte de aur a sportului românesc, căreia i-a dat ca motto justificativ strofe din epinikiile lui Pindar: **„...un cîntec nemuritor se va adăuga la măreţia triumfului / La frumuseţea tinereţii: numele învingătorului".** În acest fel se omagiază numele celor care au adus glorie sportului românesc.

Autorul îşi dublează efortul statistic prin tentative de reconstituire cronicărească, utilizînd citate din presa vremii, ceea ce transformă volumul dintr-un instrument documentar într-o carte de lectură. Această mutaţie în centrul de greutate al lucrării este un succes personal al autorului, chiar dacă pe planul utilitar am fi preferat reversibila.

În zilele sărbătoreşti ale sfertului de veac de viaţă nouă pentru poporul nostru, rememorarea succeselor sportive — cu zdrobitoare preponderenţă tocmai în această epocă — reprezintă o porţiune nu lipsită de importanţă din tabloul integral al realizărilor ţării. Această împrejurare explică în parte caracterul festiv al lucrării.

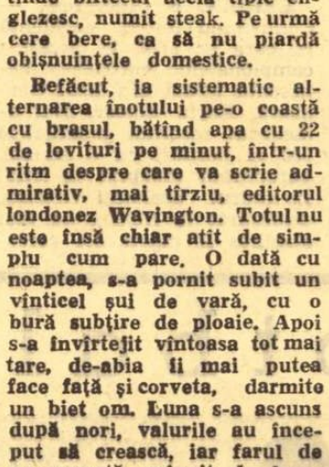

Ne sînt propuse spre reţinere momentele impozante ale sportului românesc, succesele încheiate cu medalii, titluri, recorduri. În această paradă a vedetelor arenei se regăsesc aproape toate somităţile sportive ale ţării, din 1924 pînă în zilele noastre.

Partea ilustrativă este bogată şi valoroasă. Mai puţin palmaresul, transcris nesistematizat şi grafic prost slujit. Regretabile sînt desigur şi unele omisiuni de nume, în neconcordanţă flagrantă cu rigorile cercetării istorice.

Pentru întregirea unei cărţi cu valoare perenă, am fi preferat să găsim tabele sinoptice de medaliaţi pe sporturi, într-o ordine prestabilită, precum şi scurte biografii ale tuturor purtătorilor de titluri sau medalii. Numai astfel putea fi ajutată substanţial săraca noastră memorie scurtă. Şi ştim bine cîtă nevoie are sportul românesc — ignorat în trecut — de un aide-mémoire!

Dar volumul lui Ioan Todan, intitulat (nearticulat şi cu modestie): „Ani de aur ai sportului românesc", nu emite pretenţii exagerate, fiind doar bruionul unei opere conştiincioase, necesară în bibliografia noastră.

(Vib)

Cugetări... parcă anume pentru fotbal

** *E mai uşor a vorbi despre zei decît despre oameni.*
(PLATON)

...der mai cu seamă despre fotbalişti!

** *Cunosc mulţi oameni care de departe par ceva, iar de aproape, nimic.*
(LA FONTAINE)

Nu e aşa că se potriveşte grozav unor fotbalişti?

** *Omul nu e ceea ce ascunde el, e ceea ce înfăptuieşte.*
(ANDRÉ MALRAUX)

Iar noi spunem prea des: „bieţii băieţi, nu au jucat la adevărata lor valoare!"

** *Mulţi multe ştiu şi numai pe sine nu se ştiu*
(SAINT-BERNARD)

„Terenul a fost prost, arbitrul de linie a semnalizat un ofsaid imaginar, cel de centru a dictat un 11 metri gratuit, noi însă am jucat foarte bine".

** *Caută la alţii virtuţile, iar la tine viciile.*
(B. FRANKLIN)

În acest spirit ar fi bine să se facă analiza fiecărui meci de fotbal!

** *Ingrozitor e omul care nu are nimic de pierdut.*
(GOETHE)

Poate de aceea joacă slab adeseori echipele de la mijlocul clasamentului.

** *Nu eşti bun de nimic, dacă nu eşti bun decît pentru tine.*
(VOLTAIRE)

Parcă, parcă aduce cu jocul individual!

Colaj realizat de
M. ORZEA

TURUL AERIAN EUROPEAN

SIBIU, 6 (prin telefon de la trimisul nostru). **Sîmbătă, piloţii sportivi — competitori în Turul aerian european — au aterizat, cu suplele lor avioane, pe aeroportul Turnişor din localitate. Cele 62 de aparate, aflate în acest interesant concurs aviatic, purtau aşii pilotajului sportiv din Anglia, Austria, Elveţia, Iugoslavia, Peru, R.F. a Germaniei, S.U.A. şi România.**

După semi-etapa Constanţa — Bucureşti, echipajele au decolat sîmbătă de pe aeroportul Clineeni, venind la Sibiu prin frumoasa vale a Oltului. Pe această rută urma să se desfăşoare proba de regularitate a concursului. Ţinînd seama de condiţiile meteorologice nefavorabile zborului de performanţă cu aparate de tip sport, comisia internaţională de arbitraj a Turului a decis — încă din start — anularea probei. Aceasta s-a făcut în urma unei „sonde" trimise pe traseu (un echipaj care nu participa în concurs), care — ajuns la Sibiu — a comunicat arbitrului şef al caravanei: „Timp impropriu zborului cu motor!" Astfel, aviatorii s-au deplasat în monom la Sibiu, aterizînd — după o cursă de... relaxare — pe aeroportul din localitate. Mîine dimineaţă (n.r. astăzi), dacă timpul va permite, participanţii la cel de-al 6-lea Tur aerian european vor decola de pe „Turnişor", îndreptîndu-se spre Arad, unde vor face o scurtă escală pentru alimentarea aparatelor. De aici, sportivii se vor îndrepta către Zagreb — punctul final al competiţiei. În clasamentul general al Turului, la care participă peste 150 de aviatori, conduc piloţii Wagner, Kropp şi Barnsteiner (R.F. a Germaniei). Sportivii noştri se află pe poziţiile 22 (Ştefan Calotă — Gheorghe Zavate) şi 23 (Constantin Manolache — Constantin Goşman).

Vasile IOFAN

PĂREREA DUMNEAVOASTRĂ DESPRE SISTEMUL YOGA?

YOGA? DA, ÎNSĂ CU REZERVE

Nu putem începe, inventa sau descoperi noi totul. E firesc ca fiecare generaţie, din indiferent ce petec al globului, să-şi aducă contribuţia la „sumumul" de cunoştinţe pe care omenirea le posedă la un moment dat.

Roata, descoperită cu cîteva milenii înaintea erei noastre, legile fizice sau teoremele matematice statornicite de vechii greci, busola ale cărei origini se pare că trebuie căutate în Arabia — sînt cuceriri ale minţii omeneşti — care îşi păstrează şi azi valabilitatea.

Vechii indieni — au creat o civilizaţie înfloritoare cu mult înainte ca zorii erei noastre să răsară în Europa.

Yoga are o vechime de milenii, ca însăşi civilizaţia hindusă. În înţelegerea sistemului Yoga, trebuie să pornim de la premisa că el nu e un sistem de exerciţii fizice sau de educaţie fizică, cum sînt cele ale lui Amoros, Jahn sau Ling. Dacă l-am considera aşa, ar fi o limitare şi deci o greşeală. El trebuie înţeles ca un sistem filosofic, ca o formă de comportament şi de viaţă.

Sistemul Yoga, este în complexitatea lui un mod de a privi existenţa, viaţa, fenomenele naturii. Lui îi sînt intrinseci, atît gîndirea filosofică, atitudinea faţă de viaţă şi de moarte, cît şi felul în care organismul uman îşi poate găsi perfecţiunea fizică ca o cale spre cea psihică.

Exerciţiile fizice ale Yogilor sînt doar o parte intimă a sistemului şi au prea puţină valoare în afara celorlalte precepte de viaţă recomandate acestora.

În principal, exerciţiile sînt de respiraţie, urmărind un schimb maxim de aer între organism şi mediu.

Prin exerciţiile Yoga se mai urmăreşte şi obţinerea unui perfect control asupra membrelor şi segmentelor corpului — o dominare a biologicului din partea psihicului.

Yoga urmăreşte — cunoaşterea de sine — înţelegerea eului — ca entitate spirituală şi în acelaşi timp a învelişului său material, exterior: corpul uman.

De aceea regulile Yoga — cuprind o gamă întreagă de prescripţii de comportament, de alimentaţie, de odihnă, de somn, de îmbrăcăminte.

Datorită faptului că aspectul fizic al exerciţiilor Yoga — poate fi aplicat fără a fi nevoie de mult spaţiu şi de timp deosebit, multe personalităţi din cele mai vaste domenii, au afirmat că execută Yoga. Mai mult ca sigur însă, că aceste exerciţii nu au fost cu adevărat Yoga — ci doar un palid ecou al unor eventuale exerciţii din ciclul Yoga.

Nu putem contesta sistemului Yoga unele calităţi — cu atît mai mult cu cît acestea sînt tot mai necesare omului modern. Acesta, în virtejul exorbitant al preocupărilor zilnice, în goana neîntreruptă după menţinerea ritmului civilizaţiei contemporane, pierde tot mai mult controlul asupra propriei sale persoane.

Or Yoga, recomandă tocmai cunoaşterea perfectă a acesteia, deconectarea, relaxarea, meditaţia, cufundarea în gîndire, abstractizarea, detaşarea de mărunţele sau uriaşele probleme de viaţă.

Yoga recomandă, de asemenea, moderaţia în toate, unul din esenţele învăţăturii ei fiind obţinerea echilibrului fizic, moral, intelectual.

„Yoga vindecă toate suferinţele celui ce este moderat în hrănire, distracţii, activitate, somn şi stare de veghe", spun prescripţiile ei.

De asemenea, întoarcerea la natură, imitarea naturii este unul din principiile de bază ale acestui sistem.

Fără îndoială, multe din aspectele „doctrinii" de care vorbim sînt valabile, şi au sau ar putea avea aplicativitate. Ceea ce nu accept însă în fondul acestei învăţături, este propagarea indiferenţei, a neinteresului, a închiderii în turnul de fildeş a propriei persoane. Acea pace egoistă — în care să domnească un dezinteres total pentru tot ceea ce se întîmplă în afară şi unde dorinţele, aspiraţiile, năzuinţele să fie stinse, mi se par totuşi incompatibile cu secolul în care trăim.

Sînt numai cîteva aspecte — pe care le ridică — redescoperirea acestui sistem vechi de milenii. Şi dacă vrem să cunoaştem un lucru — e necesar — să-i cunoaştem şi părţile bune, cum şi cele rele.

Dorin ALMAŞAN

NU CRED ÎN YOGA!...

Nu, nu cred în Yoga!...

Poate e nedrept şi ruşinos, pentru un fost asistent de metodică şi de istoria educaţiei fizice, să facă această afirmaţie, dar aşa gîndesc şi aşa simt. Yoga nu poate aparţine Europei.

Nu-i contest chiar principiile ştiinţifice. Acum douăzeci de ani, colegul nostru de Institut, dr. Clement Baciu, demonstra valoarea gimnasticii respiratorii Yoga, pentru longevitate.

Ştiu că la Grenoble, schiorii francezi au fost superiori austriecilor şi americanilor, prin relaxarea nervoasă, datorită metodei Yoga. Deşi sînt poate mai controversate, cred chiar în sugestie, hipnotism şi antrenament autogen. Recunosc şi acupuncturii valoarea ei real aplicativă.

Şi-atunci, de ce nu Yoga?

Pentru că ceea ce se educă în sute şi mii de ani, nu se poate împrumuta în cîţiva ani, sau în cîteva luni.

Îmi dau seama, desigur, că Yoga este o foarte bună metodă de concentrare şi relaxare nervoasă. Dar, oare pentru indieni, numai atît e Yoga?

În explicarea filosofiei Yoga, Dr. Riga argumentează competent în ce constă superioritatea acestei metode. Dar totodată şi cerinţele care trebuie respectate.

Mi-e teamă, grozav de teamă, că noi am tăcut din Yoga o modă; ca şi cu izometria, pe care puţini au înţeles-o şi mai puţin au aplicat-o. La fel poate ca şi cu antrenamentul autogen.

De fapt, aceasta este soarta lucrurilor care vin de departe; ajung tîrziu, trunchiat înţelese, cu prejudecăţi, experimentate şi contestate, dacă în timp record nu au dat rezultate.

Sîntem un popor şi un secol, care nu ştim, nu vrem să aşteptăm. E bine. Dar e şi rău; căci sînt şi lucruri care cer migală, concentrare profundă, contopire totală cu ceea ce gîndeşti şi vrei să faci.

Noi prin Yoga înţelegem, greşit adeseori, numai stăpînirea anumitor grupe musculare, coordonarea lor parţială. Ar fi prea puţin şi nesemnificativ.

Yoga presupune o educaţie de generaţii. Iată, sînt dispus parţial să cred, că în două-trei generaţii, de timpuriu şi devotat educate în acest spirit, acest transfer milenar de filosofie s-ar putea face, oarecum trecînd peste timp.

Dar în două săptămîni, şase luni sau un an, nu cred. Omul modern este prea puţin stăpîn pe sine, ca să poată înfrunta şi birui reflexele din jurul său, care-l stăpînesc şi-l obsedează.

În judo, cred. Şi în carate. Şi, repet, în sugestie. Mai bine zis în autosugestie. Noi latinii, şi nu e legendă, avem alt spirit, alt fel de a vedea şi înţelege lucrurile. Ne lipseşte concentrarea profundă, desprinderea de tot ce este stingheritor şi emoţional în jurul nostru.

M-am bucurat mult, cînd la Cluj dr. neurolog Bihea a experimentat la jucătorii de fotbal de la „U" antrenamentul autogen, cu aplicaţii de Yoga. Dar n-am crezut. Şi nu cred nici acum, cînd Bungău poate marca goluri de la 35 m.

Deşi am fost întotdeauna un adept al metodelor moderne de antrenament, al îndrăznelilor şi originalităţii, refuz să cred în Yoga. E adevărat n-am experimentat Yoga, dar ca sportiv de performanţă, fiind foarte emotiv, iar de cînd scriu, studiez şi conferenţiez, încerc acelaşi lucru: relaxarea nervoasă prin orice metode.

Aş putea spune că schiul pentru mine şi pentru încă mulţi alţii, este Yoga. Şi muzica simfonică. Şi, aşa ca pentru Sadoveanu, munţii, stîncile şi apele. Să nu uităm nici spaţiul mioritic al naturii noastre româneşti.

Dar toate acestea nu sînt Yoga, sînt altceva şi altfel trebuie privite şi înţelese.

În concluzie, nu cred în Yoga! Chiar dacă vă dezamăgesc, chiar dacă nu vădesc curaj şi înţelegere.

Aceasta nu înseamnă că nu-i las pe alţii să creadă. Numai că m-ar bucura mult să ne explice de ce. Şi să aducă şi argumentul unor experienţe reuşite.

Aşadar, aştept.

Virgil LUDU

SPORTUL magazin

După acea întîmplare, care pentru N n-a fost marcată prin nici o măsură corectivă, notabilităţi ale oraşului, moarte după fotbal, intervenind pentru „salvarea idolului", viaţa lui a avut o curgere aproximativ lină.

În timpul meciurilor nu mai juca, de fapt, decît 20—25 de minute. Atît îl mai ţineau picioarele. În timpul ăsta făcea, de obicei, ceva cu care lua ochii la lume. Marca, din cînd în cînd, un gol, alteori dădea o bară, uneori transforma cîte un penalty.

La un moment dat, am auzit cîteva uşi trîntite şi-n pragul arhivei apăru procurorul de serviciu, care mă cunoştea.

— Ah, aici eşti? Te pasionează crimele? — mi se adresă el, zîmbind. Frumos. Credeam că în afară de fotbal nu te mai interesează nimic. Uite, dacă vrei să asişti la un intermezzo inedit din viaţa fotbaliştilor dumitale, te iau cu mine „pe teren". Acum două minute am primit un telefon de la o bodegă de dincolo de gară, unde N face ravagii. Ce zici, te interesează?

N era vedeta nr. 1, idolul fotbalistic al oraşului.

Într-un minut eram în maşină şi după aproape un sfert de ceas ne aflam în faţa bodegii. Procurorul, doi miliţieni şi cu mine.

Bodega părea gata de închidere. Oblonul de la intrare era pe jumătate tras, în sala din faţă era întuneric şi doar din săliţa din fund răzbătea o undă de lumină.

Am pătruns înăuntru. Vreo 20 de oameni stăteau în cadrul uşii care dădea spre sălita a doua. Era linişte. O linişte nefirească faţă de numărul oamenilor aflaţi acolo, care prin cea mai simplă mişcare puteau compune un zgomot. Dar toţi tăceau. Tăceau şi priveau în sălită. La apariţia procurorului şi a miliţienilor, grupul compact care bloca intrarea spre sălită s-a dislocat, lăsînd privirilor noastre un culoar. O clipă nu mi-am dat seama despre ce era vorba. În sălită era un singur om. Un tînăr care stătea cu capul culcat pe o masă. Lîngă el, 15, poate 20 de pahare. Un ospătar îi şopti procurorului că toate sînt cu coniac. Erau numai pe jumătate pline şi toate erau „buzate" cu zahăr. Am avut impresia că tînărul doarme. Dar nu, iată-l, a mişcat. A luat brusc un pahar, l-a dus la gură, a sorbit o înghiţitură şi l-a trăznit în peretele din faţa lui. Abia atunci am sesizat „poanta" scenei. Peretele din fundul săliţei, pe trei sferturi ud, arăta ca o hartă oceanografică. Sub el, un morman de cioburi.

— 213! — auzii pe cineva şoptind. Era numărul paharelor sparte. „O fi avînd un necaz mare" — interveni în surdină altă voce.

Procurorul, care pînă atunci asistase mut la „faţă", fu luat de mînă de responsabilul bodegii către întrare. M-am apropiat şi eu de ei.

— Tovarăşe procuror — îi spuse acesta — n-aveţi nici o grijă. Nu s-a întîmplat nimic. N are o supărare. Noi îl înţelegem. Sparge şi el cîteva pahare. Nu-i nimic. Le plătim noi. N-avem nici o pretenţie. Pe noi nu ne deranjează. Ba dimpotrivă. N este fala oraşului nostru. Cine ştie cînd o să mai avem unul ca el? Ce dacă ne sparge cîteva pahare? Faptul că a venit să-şi verse năduful aici, este chiar o cinste pentru bodega mea.

La început, procurorul păru amuzat de tirada microbistă a responsabilului. Două sunete surde venind din încăperea din fund îi înăspriră însă dintr-o dată privirea. Îi lăsă pe responsabil şi se duse spre sălită. Oamenii se dădură la o parte. Procurorul mai făcu un pas şi se opri.

— Ce-i cu tine, mă? Ce-ai păţit? Ţi-a murit cineva? Ţi-a luat nevasta? Ţi-a plecat copilul? Ţi-a fugit iubita? Ţi-a furat cineva maşina? Ţi-a spart cineva geamurile? Ţi-a furat cineva banii? Ţi-a...

Tînărul ridică încet capul, se uită la procuror, la noi, la ceilalţi, apoi, cu o mişcare lentă, scoase din buzunar o bancnotă de 100 de lei, o puse pe masă şi, fără să scoată o vorbă, se ridică şi ieşi.

Procurorul se întoarse spre noi, ridică din umeri, apoi, cu un gest larg, îi invită pe toţi să bea ceva pe seama lui N.

Ne-am aşezat la mese şi am comandat cîte ceva. Ospătarul ne aduse şi o sticlă de coniac. Am băut, am mîncat, am vorbit despre una şi despre alta, dar nu despre N. Nu ştiu cît timp a trecut, dar cînd am ieşit afară, era deja ziuă.

Am pornit-o pe jos spre oraş. Pe la jumătatea drumului, procurorul mă întrebă:

— Ce-ai păţit, mă, de ai fost aşa de trist?

— Nimic, domnule procuror, nimic. Mă gîndeam la N.

— Ce-i cu el?

— Nu ştiu. Mă gîndeam la el şi la ultimul şut.

— Ce ultim şut?

— Ultimul şut.

— Ce-ai băut, mă?

— Coniac.

— Ce-ai mîncat?

— Ciorbă de burtă.

— Ai dormit?

— Nu.

— Ai fumat?

— Da.

— Ce-ai fumat?

— Ţigări.

— Ce ţigări?

— Carpaţi.

— Ce-ai citit?

— Ziarul.

— Ce-ai făcut?

— Am scris.

— Ce-ai scris?

— Despre